

DE
MILITAIRE SPECTATOR.

TIJDSCHRIFT

VOOR HET
NEDERLANDSCHE LEGER.

Strebe nach Vollkommenheit, aber nicht nach dem Schein
derselben.

KNODE.

TWEEDE SERIE. — VIERDE DEEL.

JULIJ 1851. — . . .

1852: I

TE BREDA,
Bij BROESE & COMP.

1851.

De inhoudelijke inhoud van het Militaire Spectator Tijdschrift te Breda, Broese & Comp. is gedrukt en door hen wordt uitgegeven. Breda, 7 Aug 1851

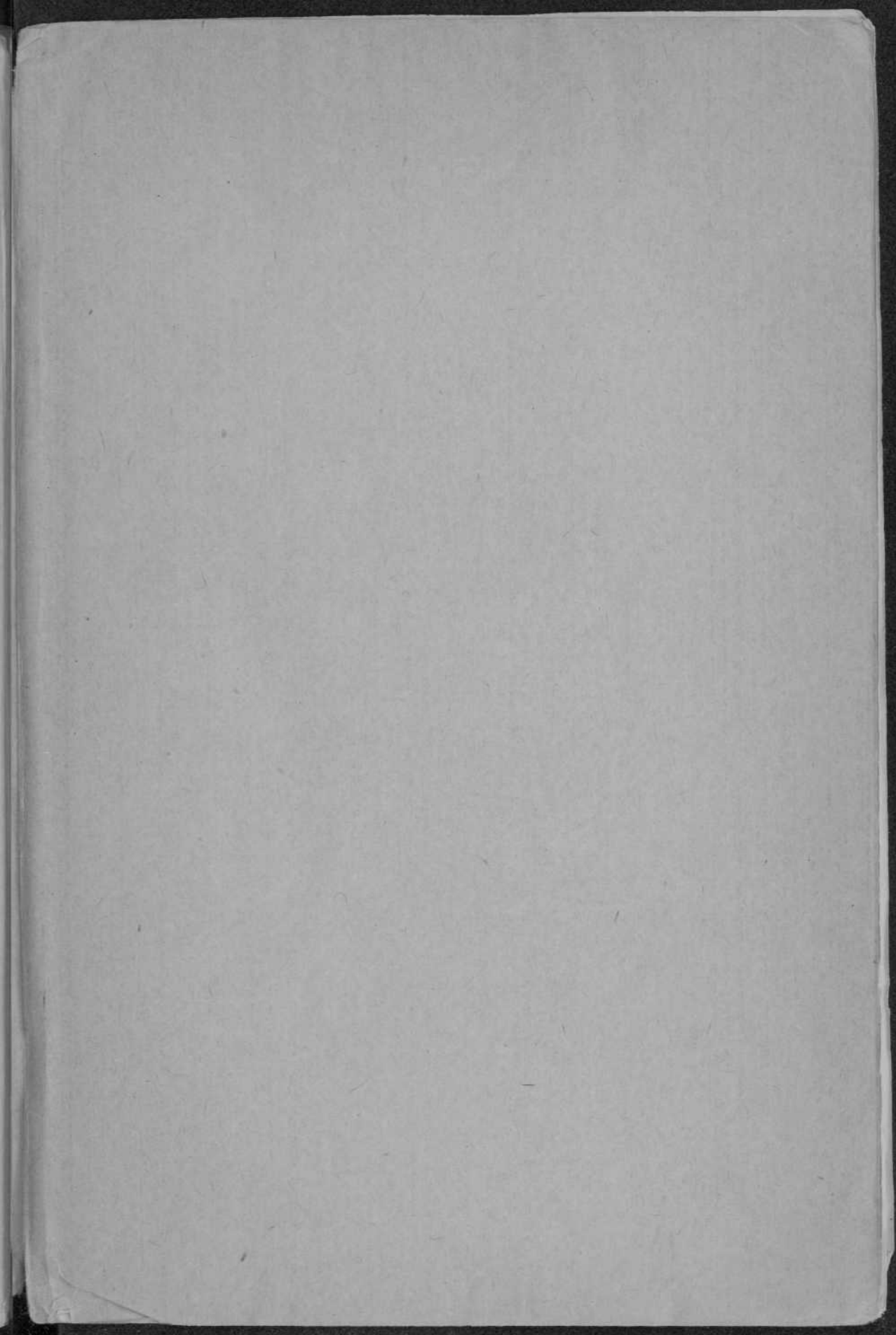
Broese & Comp.

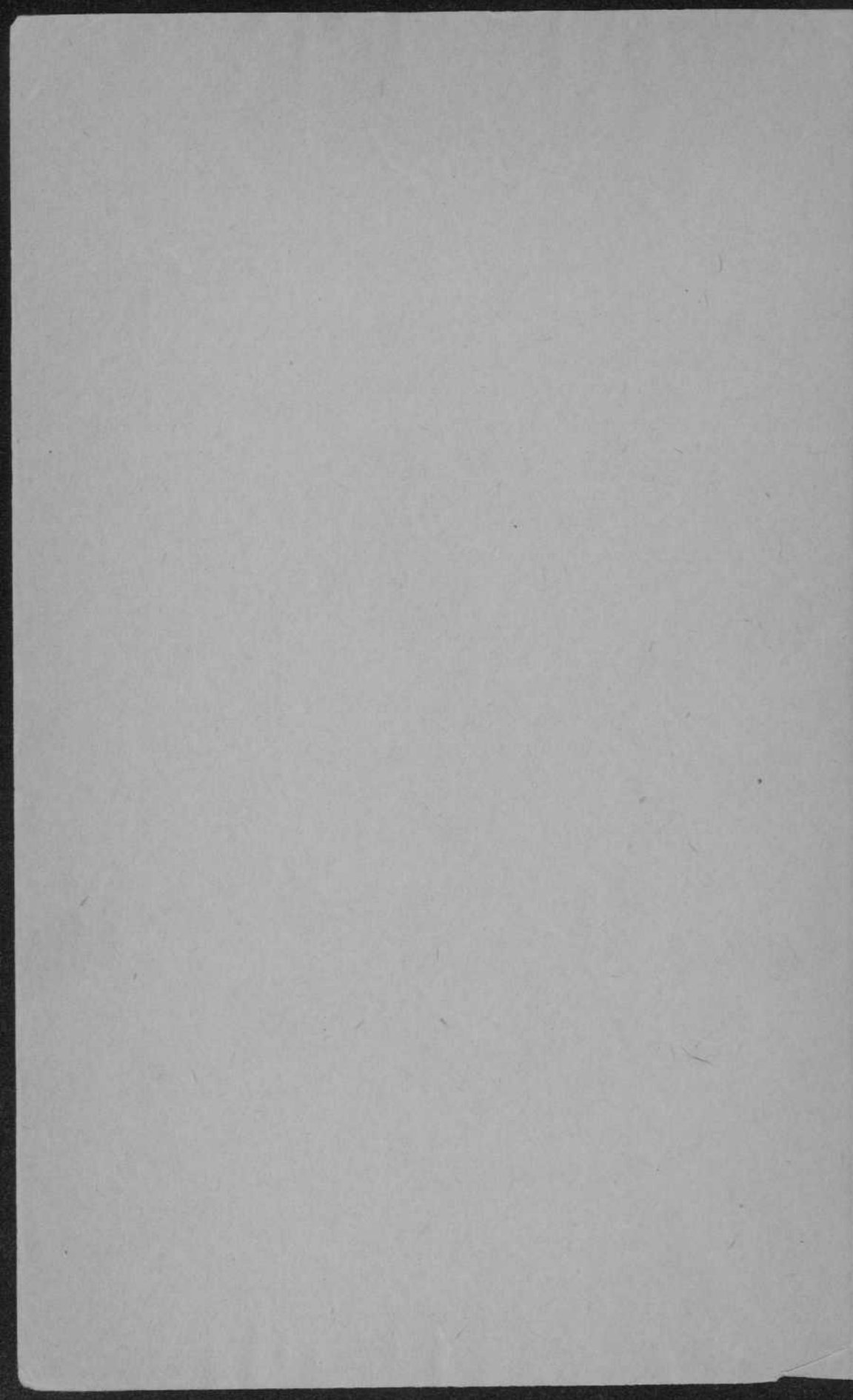
ZR

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

0235 6233

DE
MILITAIRE SPECTATOR.

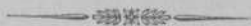
TIJDSCHRIFT

VOOR HET

NEDERLANDSCHE LEGER.

MOTTO'S

AAN HET HOOFD VAN ELK NOMMER VAN HET VIERDE DEEL, TWEDE SERIE,
GEPLAATST.

- I. Strebe nach Vollkommenheit, aber nicht nach dem Scheine derselben.
KNIGGE.
- II. Si la guerre est indispensable au développement des hautes parties de l'art militaire, les détails ne se perfectionnent que pendant la paix.
J. ROCQUANCOURT.
- III. Die wichtigste aller Uebungen: « Zielen und Treffen » zu lernen. steht nur zu oft zurück, um die Truppen in Paraden glänzen zu lassen, und ihnen mit sich selbst auf eitele Weise zu imponiren.
G. W. GLUNDER.
- IV. Die Kriegskunst ist die Grundfeste politischer Macht, die erste der Wissenschaften, weil unter ihrem Schutze alle andere existiren; ihre Fortschritte, ihre Abnahmen machen Epoche.
Joh. von MÜLLER.
- V. Nergens kan eene vesting aan zoo vele doeleinden beantwoorden, zoo vele rollen vervullen, dan wanneer zij aan eene groote rivier ligt. Hier verzekert zij onzen overgang ten allen tijde; en verhindert die des vijands eenige uren ver in het rond; zij beheerscht de rivier-vaart, neemt alle schepen op, verspert broggen en wegen, en geeft gelegenheid om de rivier regts-streeks, namelijk door eene stelling op de vijandelijke zijde, te verdedigen.
K. von CLAUSEWITZ.
- VI. Pulchrum est bene facere republicae, vel pace vel bello clarum fieri licet: et qui fecere, et qui facta aliorum scripsere, multi laudantur.
SALLUSTIUS.
- VII. Quod bien même l'origine de ces abus se perdrait dans la nuit des temps, ce ne serait pas une raison pour qu'on les respectât; nous sommes à une de ces époques où toute institution subit un jugement solennel; les choses ne sont respectables, dans ces temps sévères, qu'en raison de ce qu'elles valent intrinsèquement. Avoir duré plus ou moins, avoir eu plus ou moins d'utilité, ne leur est plus compté, si ce n'est pour l'histoire.
MICHEL CHEVALIER.
- VIII. 't Kan ook niet mogelijk zijn, dat ieder hier regeer', 't Veelhoofdige bewind is schaadlijk; éenen heer, Een enklen meester, zij de rijkstaf opgedragen.
AGAMEMNON voor Troje in de Ilias v. Homerus,
door Mr. JAN VAN 'S GRAVENWEEKT.
- IX. Le grand art de la guerre est de prévenir tous les événements, et le grand art du général, est d'avoir préparé toutes les ressources, pour qu'il ne soit point embarrassé de son parti, lorsque le moment d'en prendre un, est venu.
FREDERIC II.
- X. Il faut chercher seulement à penser et à parler juste, sans vouloir amener les autres à notre goût et à nos sentiments: c'est une trop grande entreprise.
LABRUYÈRE.
- XI. Il y a peu de choses impossibles d'elles-mêmes; et l'application pour les faire réussir nous manque plus que les moyens.
DE LA ROCHEFOUCAULD.
- XII. Si le danger est inévitable, marchez au-devant. On étonne par l'audace, on anime son propre courage, et on abrège les tourmens de l'incertitude: l'avantage des résolutions extrêmes, c'est d'être décisives.
DE WEISS.

DE
MILITAIRE SPECTATOR;

TJDSCHRIFT VOOR HET
NEDERLANDSCHE LEGER.

TWEDE SERIE, VIERDE DEEL.

Te BREDA,
BY BROESE & COMP.

1852.

REGISTER

VAN DEN INHOUD DES VIERDEN DEELS, TWEEDE SERIE VAN
DEN MILITAIRE-SPECTATOR.

A.

- Aanvankelijke Snelheden (Over de Electro-Ballistische toestellen tot het meten van). Blz. 204.
——— (Rapport nopens proeven in 1850 te Luik genomen, ten
einde met behulp van een Electro-Ballistisch toestel, den invloed na te gaan
door de verschillende wijzen van laden uitgeoefend op de). » 207.
- Aardappelen (Iets over de). » 321.
- Agano (Militaire Geest en Militaire hulpbronnen der bevolking van) op Sumatra's
Westkust. » 95.
- Antwerpen (Belegering van) in 1583—1585, en korte beschrijving van het beleg
der Citadel in 1832. Naar het Spaansch. » 416.
- Archief voor Nederlandsche krijgs-geschiedenis. Blz. 27, 335, 422, 445, 496, 544.
- Artillerie (Proeven genomen door de Pruissische). Zie *Proeven*.

B.

- Ballistische toestellen (Over de Electro-) tot het meten van Aanvankelijke Snelheden.
Zie *Aanvankelijke Snelheden*.

Belegering van 's Hertogenbosch in 1629. Zie *'s Hertogenbosch*.

Belegering van Antwerpen in 1583—1585. Zie *Antwerpen*.

Belegering van Maastricht, A°. 1632. Zie *Maastricht*.

Besturen van het ruiterspaard met de stang en met eene hand. Blz. 554.

BOEKAANKONDIGINGEN en BOEKBEORDEELINGEN.

HANDLEIDING TOT DE LEER OM DE GEZONDHEID DE BEHOUDEN; door L. F. PERSILLE.	Blz. 283.
MEMORANDUM DER GESCHIEDENIS VAN HET VADERLAND; door J. GOUDRIAAN.	» 284.
DIE SCHLACHTEN VAN 1848 UND 1849, etc. VON F. R. VON ROTHENBURG.	» 335.
REKENBOEK VOOR DE LEERLINGEN OP DE BATAILLONSSCHOLEN; door J. W. VAN HOPBERGEN en N. VAN WILLIS, 2 ^e druk.	» 336.
GESCHIEDENIS VAN HET REGIMENT NEDERLANDSCHE RIDENDE ARTILLERIE, door Jhr ^r . J. W. VAN SYPESTEIJN, eerste luitenant-ingenieur, Ridder der Orde van de Eikenkroon. Zaltbommel, Joh. Noman en Zoon, 1852.	» 567.
IETS OVER DE STAANDE LEGERS IN 1852, te Alkmaar, bij Joh. Roem, 1852.	» 570.
IS HETGENE THANS IN NEDERLAND, AANGAANDE 'S RIJKS VERDEDIGING GESCHIEDT, ZOO HOOGST VERDERFELIJK, ALS WEL EENS BEWEERD WORDT? Te Nijmegen, bij W. H. STEINFERT KROESE, 1852.	» 571.
DE SOLDAAT EN ZIJNE PLIGTEN. EEN VERHAAL. Te Kampen, bij K. VAN HULST, 1852.	» 572.
MEIN LEBEN UND WIRKEN IN UNGARN, IN DEN JAHREN 1848 UND 1849 VON A. GEORGEI. 2 Theile, Leipzig 1852, in gr. 8°.	» 573.
Borstharnassen van Kautschuk.	» 96.
Brief aan de Redactie van den <i>Militaire-Spectator</i> , behelzende statistieke opgaven rakende het personeel der Officieren bij het Nederlandsche leger en in het bijzonder die der artillerie.	» 228.
Brief als boven, behelzende statistieke opgaven rakende het personeel der Officieren bij het wapen der Genie.	» 334.
Bijdrage tot de kennis van het Engelsche leger.	Blz. 67, 171, 289, 398, 503.

C.

CAPELLEN (Het ontslag van den ritmeester F. M. B°. VAN DER).	Blz. 432, 477.
Celebes (Vestiging der Hollanders op). — Oorlogen met den Koning van Makassar. — Het fort Rotterdam aldaar.	Blz. 481.
(Champignons) Iets over de paddenstoelen. Zie <i>Paddenstoelen</i> .	
COENHOORN (Memorie van den luit-kolonel M. B. VAN) aangaande de verdediging van Staats-Vlaanderen, A°. 1784.	» 544.

D.

De 10 ^{de} Mei 1852.	Blz. 565.
Du MOULIN (Rapport van den Kolonel) aangaande de verdediging der Nederlanden. A°. 1775.	» 445.

Du MOULIN (Mémoire du General Major) écrite le 8 Décembre 1788 et présentée à S. M. le Roi de Prusse au Loo. (*Over de verdediging der Nederlanden in verband met die van Pruissen.* Blz. 496.

E.

Engelsche leger (Bijdrage tot de kennis van het). Zie *Bijdrage*

G.

Gebruik van palissaden. Blz. 563.
 Gedenkteeken (Het) ter Eere van den gesneuvelden Generaal-Majoor MICHELS. » 524.
 Geschiedenis en beoordeeling van het Infanterie-vuur. Zie *Infanterie-vuur*.
 Gevecht bij Pemangkat. Blz. 47, 328.
 Gevecht van Sleswijk in 1848. Blz. 364, 406.
 Gezondheidsleer (Militaire). Zie *Militaire*.

H.

HERCKENRATH (Levensbeschrijving van FRANCISCUS ANTONIUS WILHELMUS. Blz. 430.
 's Hertogenbosch (Belegering van) in 1629. » 356.
 Hoogheemraadschap (Het) van Rijnland in 1672. Zie *Rijnland*.
 Hoop (Verrijdelde). Zie *Verrijdelde*.
 HULGENS (Brieven van MAURITS aan zijnen broeder CONSTANTIJN HULGENS; loopende van 20 Mei 1622 tot 15 Junij 1624, en handelende over krijgsaangelegenheden. } Blz. 422.
 » 452.

I.

Java (Gedenkwaardige tafereelen uit den oorlog op) van 1825 tot 1830. } Blz. 414, 337.
 » 457, 385.
 » 221, 433.
 » 241, 529.
 Iets over het voorschrift op (omtrent?) het tirailleren. Blz. 42.
 ————— Omtrent de wapens, de munitie en de schietoefeningen
 der infanterie. » 132.
 Iets over het gebruik van palissaden. Zie *Gebruik*.
 Infanterie-vuur (Geschiedenis en beoordeeling van het). Blz. 46, 59, 123.
 Infanterie (Het militaire onderwijs bij het wapen der). Zie *Onderwijs*.

K.

Kavallerie (Over de grondbeginselen van het onderrigt en de taktiek der). Blz. 4, 49, 97, 145.
 Kazernen. Blz. 425.
 Kogelbaan (De) van het Nederlandsch infanterie-geweer. » 515.
 Krijgsgebruiken. » 473.

L.

- Leijden (Het in verdedigbaren staat brengen van de stad) in het jaar 1672. Blz. 27.
 Luixx (MARCELUS). " 355.

M.

- Maas (Plaatsen waar de Franschen over de) getrokken zijn in 1794. Blz. 450.
 Maastricht (Belegering van) A°. 1632. » 553.
 Makassar (Oorlogen met den koning van). — Vestiging der Hollanders op Celebes. —
 Het fort Rotterdam aldaar. Zie *Celebes*.
 Mei 1852 (De 10de). Zie *De 10de Mei*.
 MICHELIS (Het gedenkteeken ter Eere van den gesneuvelden Generaal-Majoor). Zie
Gedenkteeken.
 Militaire Gezondheidsleer. * 321.
 MÜFFLINGS (VON) nalatenschap; eene belangrijke bijdrage op het gebied der staats-
 en krijgsgeschiedenis. » 35.
 Muzijk (Nog iets over de) bij de regimenten infanterie. » 80.
 Mijmeringen (Opleiding der onder-officieren tot officier. — Woning der onder-
 officieren. — Lot der onder-officieren. — Ons vestingstelsel. — Souspieds). — . » 315.

N.

- Nijmegen als bruggenhoofd, in verband met ons buiten-frontier en tot dekking der
 Betuwe (Herinneringen en vlugtige beschouwingen rakende). Blz. 193.

O.

- Onderwijs (Het militair) bij het wapen der infanterie. Blz. 140.
 Onderzoek (De raad van) den 16^e Februarij 1852 te 's Gravenhage bijeengeroepen.
 Zie *Raad*.
 Oorlogsbehoeften (Over het zenden van) naar Sluys en Isendycke. Zie *Sluys*.

P.

- Palembang (Gebeurtenissen te). Blz. 183.
 Palembangse (Onlusten in het). » 276.
 Palissaden (Iets over het gebruik van). Zie *Gebruik*.
 Paddenstoelen (Iets over de) (*Champignons*). » 325.
 Pemangkat (Gevecht bij). Zie *Gevecht*.
 Proeven genomen door de Pruissische artillerie. » 96.

R.

- Raad (De) van onderzoek op 16 Februarij 1852 te 's Gravenhage bijeengeroepen. Blz. 379.
 Rapport nopens de proeven in 1850 te Luik genomen, ten einde met behulp van

een Electro-Ballistisch toestel den invloed na te gaan door de verschillende wijzen van laden uitgeoefend op de aanvankelijke snelheden. *Zie Aanvankelijke Snelheden.*

Ricochetteren (Over het). Blz. 254.

Rotterdam (Het fort) op Makassar. — Oorlogen met den koning van dat land. — Vestiging der Hollanders op Celebes. — *Zie Celebes.*

RIJNEVELD (De kolonel J. C. VAN). » 267.

Rijnland (Het Hoogheemraadschap van) in 1672. » 264.

Rijkunst (Een woord over de). » 305.

S.

Schietoefeningen der infanterie (Iets over het voorschrift omtrent de wapens de munitie en de). *Zie Iets.*

Sleeswijk (Gerecht van) in 1848. *Zie Gerecht.*

Sluys en Isendycke (Over het zenden van oorlogsbehoefsten naar) A°. 1622. Blz. 550.

Stang (Over het besturen van het ruiterspaard met de). *Zie Besturen.*

Statistieke opgaven rakende het personeel der Officieren bij het Nederlandsche leger en in het bijzonder die der artillerie (Brief aan de Redactie van den *Militaire Spectator* behelzende). *Zie Brief.*

Statistieke opgaven rakende het personeel der Officieren bij het wapen der Genie (Brief als boven behelzende). *Zie Brief.*

T.

Taktiek der kavallerie (Over de grondbeginselen van het onderrigt in de). *Zie Kavallerie.*

Tirillieren (Iets over het voorschrift op (omtrent?) het). *Zie Iets.*

V.

Verdediging in 1672. Blz. 27, 261.

Verdediging der Nederlanden (Rapport van den kolonel Du MOULIN aangaande de A°. 1775. *Zie Du Moulin.*

Verdediging der Nederlanden in verband met die van Pruissen. (Mémoire du General-Major Du MOULIN etc.). *Zie Du Moulin.*

Verscheidenbeden. Blz. 95.

Vesting-geschut (Over het). » 466.

Verdediging van Staats-Vlaanderen (Memorie van den luit.-kolonel M. B. VAN COEHOORN) A°. 1784. *Zie Coehoorn.*

Vestingsstelsel (Eenige bemerkingen op het stuk getiteld ons) voorkomende in N°. 5 van den 6° Jaargang van het Krijgs- en Geschiedkundig Tijdschrift *de Nieuwe Spectator.*

Verijdelde hoop. » 527.

W.

Wet tot regeling van de bevordering, het ontslag en het op pensioen stellen van de Officieren bij de landmagt.	Blz. 485.
— Tot regeling van de pensioenen bij de landmagt.	» 234.
— Van den 9 ^e December 1851, tot wijziging der wet van 28 Aug. 1851, regelende de pensioenen bij de landmagt.	» 286.
WOLZOGEN (Gedenkschriften van den Pruisischen Generaal der Infanterie LODEWIK Vrijheer von).	» 82.

Z.

Zadelen (Over het) en zijne gevolgen.	Blz. 455.
---	-----------